

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Adalet Bakanı Akın GÜRLEK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 28.07.2026

Gökçe GÖKÇEN**İzmir Milletvekili**

Gezi Parkı Direnişi'nin üzerinden 13 yılı aşkın süre geçmiş olmasına rağmen, bu süreç kapsamında mahkûm edilen kişilere yönelik ceza infaz uygulamaları kamuoyunda tartışılmaya devam etmektedir. Son olarak Gezi Parkı davası hükümlülerinden Çiğdem Mater ve Mine Özerden'in, uzun süredir tutuldukları Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan İzmir Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edilmeleri, 5 gün sonrasında ise bu kez Marmara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na sevk işleminin gerekçesinin kendilerine ve avukatlarına bildirilmediği yönündeki açıklamalar nedeniyle hukuki belirlilik ve infaz sürecinin şeffaflığı bakımından soru işaretleri doğurmuştur.

Hükümlülerin ve tutukluların ceza infaz kurumlarına nakline ilişkin işlemlerin güvenlik, kapasite, sağlık veya benzeri objektif gerekçelere dayanması; bu gerekçelerin ilgililere ve müdafilerine bildirilmesi, aile yaşamına saygı hakkı ile savunma hakkının korunması bakımından önem taşımaktadır. Özellikle ailesi ve yakınları farklı bir ilde bulunan kişilerin uzak ceza infaz kurumlarına sevk edilmesi, aile görüşlerini ve avukat erişimini fiilen güçleştirebilmekte; infaz sürecinin insan hakları standartları çerçevesinde yürütülmesi gerekliliğini yeniden gündeme getirmektedir.

Gezi Parkı Direnişi nedeniyle mahkûm edilen kişilere yönelik infaz uygulamalarının keyfilik şüphesi doğurmayacak şekilde yürütülmesi, hukuki güvenlik ilkesinin ve ceza infaz sistemine duyulan güvenin korunması açısından kamuoyunun açıklama beklediği bir husustur.

Bu bağlamda;

1. Çiğdem Mater ve Mine Özerden'in Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndan İzmir Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edilmelerine hangi gerekçeyle karar verilmiştir?
2. Beş gün arayla gerçekleştirilen iki ayrı sevk işleminin her biri hangi somut idari ve hukuki gerekçeye dayanmaktadır? Bu gerekçeler yazılı olarak kayıt altına alınmış mıdır?

3. Hükümlülerin önce İzmir'e, kısa bir süre sonra yeniden İstanbul'a sevk edilmelerini gerektiren koşullar beş gün içinde nasıl değişmiştir? İlk sevk kararını geçersiz kılan yeni bir gelişme yaşanmış mıdır?
4. Sevk kararlarının gerekçesi hükümlülere, tutuklulara ve müdafilerine sevk işlemi öncelikle öncesinde veya sonrasında yazılı olarak bildirilmeme gerekçesi nedir? Bildirilmiş ise söz konusu bildirim hangi tarihte ve hangi yöntemle gerçekleşmiştir?
5. Sevk kararı alınırken hükümlülerin/tutukluların ailelerinin ikamet ettiği il, düzenli aile görüşlerinin sürdürülmesi ve avukatlarına erişim imkânları dikkate alınmış mıdır? Alınmamış ise; söz konusu uygulamanın bir hak ihlali olduğu yönünde Bakanlığınızca bir değerlendirme, raporlama yapılmış mıdır?
6. Son beş yıl içerisinde; ceza infaz kurumları arasında gerçekleştirilen hükümlü/tutuklu nakillerinin kaçında nakil gerekçesi ilgili hükümlüye/tutukluya ve ilgili şahsın avukatına yazılı olarak bildirilmiştir?
7. Son beş yıl içerisinde disiplin, güvenlik, kapasite, sağlık veya diğer nedenlerle gerçekleştirilen hükümlü/tutuklu sevklerinin gerekçeleri ilgililere yazılı olarak bildirilmediği kaç işlem bulunmaktadır? Söz konusu işlemler açısından; Bakanlığınıza ulaşan ilgili bir tutanak tutulmuş mevcut mudur? Eğer Bakanlığınıza ulaşan bir tutanak, dilekçe mevcut ise; ilgili kurumlara Bakanlığınız tarafından bir denetim yapılmış mıdır? Yazılı olarak bildirilmeyen sevk işlemlerine ilişkin ilgili kişilerden savunmaları istenmiş midir?
8. Son beş yıl içinde aynı hükümlünün bir ay içerisinde birden fazla kez farklı ceza infaz kurumlarına sevk edildiği kaç işlem söz konusudur? Bu uygulamanın gerekçeleri nelerdir?
9. Ceza infaz kurumları arasında yapılan sevk işlemlerinin keyfi uygulamalara yol açmaması amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen herhangi bir iç denetim veya teftiş mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunuyor ise, son beş yılda bu kapsamda kaç inceleme gerçekleştirilmiştir? Bir denetim mekanizması bulunmuyor ise, Bakanlığınız tarafından bir çalışma yapılması planlanmakta mıdır?
10. Ceza infaz kurumları arasındaki nakil işlemlerinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8'inci maddesi kapsamında güvence altına alınan aile yaşamına saygı hakkı bakımından düzenli olarak değerlendirilmesine yönelik bir gözlem veya denetim mekanizması bulunmakta mıdır?
11. Bakanlığınız, ceza infaz kurumları arasındaki sevk işlemlerinin hukuki belirlilik, şeffaflık ve denetlenebilirlik ilkelerine uygun biçimde yürütülmesini sağlamak amacıyla yeni bir idari düzenleme yapmayı planlamakta mıdır?
12. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi'nin aile yaşamına saygı hakkı, savunma hakkı ve infaz uygulamalarına ilişkin kararları doğrultusunda ceza infaz kurumları arasındaki nakil uygulamalarının gözden geçirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir? Yürütülüyor ise söz konusu çalışma hangi aşamada?